

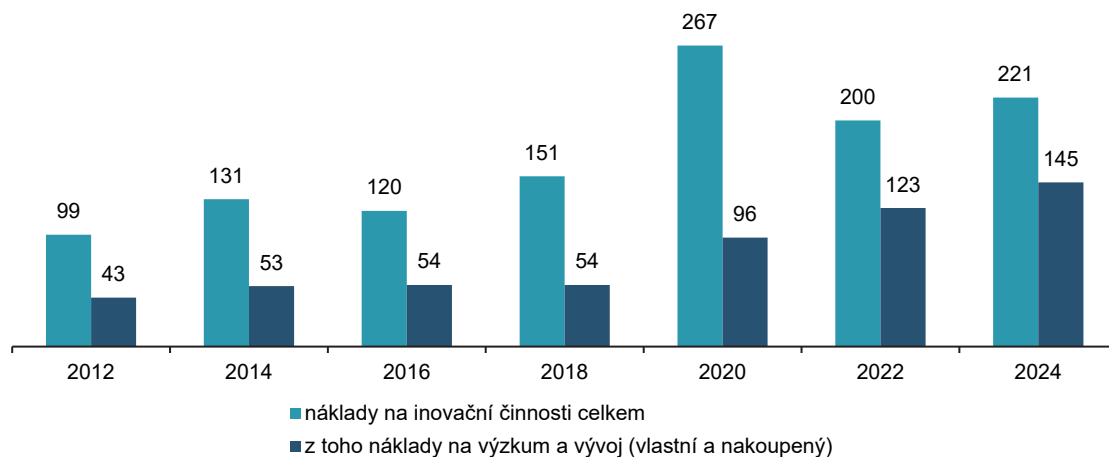
3.7 Náklady na inovační činnosti

V souvislosti s inovačními činnostmi podniku se sledují i náklady (výdaje) na tyto činnosti. Náklady na inovační činnosti v poměru k tržbám inovujících podniků pak indikují tzv. intenzitu inovačních činností. Jinak řečeno, jakou část svých tržeb firmy investují do inovací. Dlouhodobě podniky v Česku investují do provádění inovačních činností do tří procent svých tržeb.

Hlavní zjištění

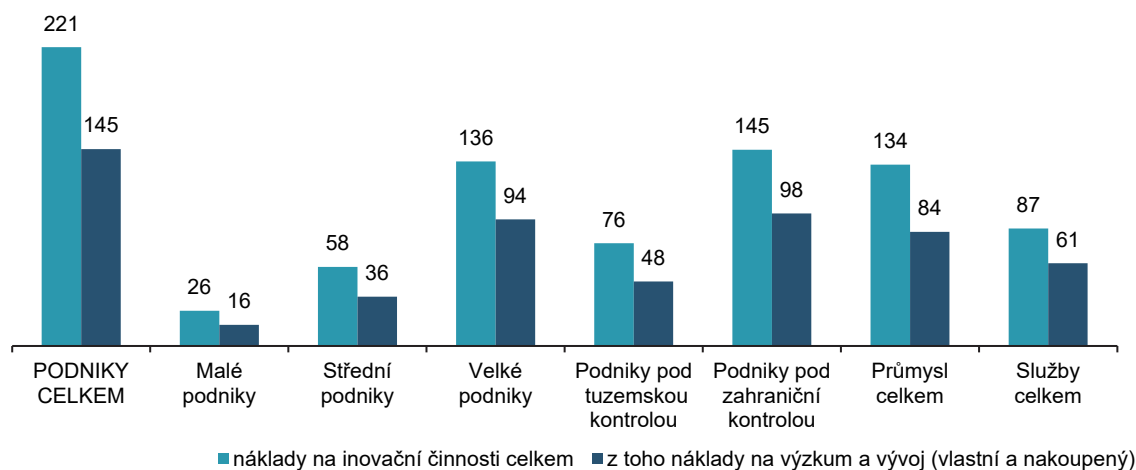
- Inovační výkonnost je přímo ovlivňována výší investic do této oblasti. Podniky v roce 2024 **investovaly** do svých inovačních aktivit **221 mld. Kč**, což je o 21 mld. Kč více než v roce 2022. Uvedené výdaje firem na inovační činnosti se v roce 2024 rovnaly 2,5 % jejich tržeb, přitom v roce 2022 to bylo 2,3 %. *Podrobně viz graf č. 1 na následující straně.*
- Vzhledem ke struktuře podniků podle velikosti a míry inovativnosti, utratily největší část nákladů na inovační činnosti **velké podniky**. V roce 2024 vynaložily na inovace **136 mld. Kč**, což představovalo 62 % z celkových nákladů na inovace. O polovinu méně investovaly do inovací střední podniky (58 mld. Kč) a malé podniky pak na své inovační činnosti vynaložily 26 mld. Kč. *Podrobně viz graf č. 2.*
- Z odvětvového pohledu byla více než polovina nákladů na inovace investována **podniky v průmyslových odvětvích (134 mld. Kč)**. V odvětvích služeb se pak jednalo o 87 mld. Kč. V rámci zpracovatelského průmyslu (127 mld. Kč) investovaly do inovačních činností nejvyšší částku firmy v odvětví **automobilového průmyslu (49 mld. Kč)**, což odpovídá podílu 39 % z celkových nákladů na inovační činnosti vynaložených podniky ve zpracovatelském průmyslu. Více než 10 mld. Kč investovaly do inovací pouze další tři odvětví, a to elektrotechnický průmysl (13 mld. Kč), strojírenský průmysl (12 mld. Kč) a mimořádně i potravinářský, nápojový a tabákový průmysl (11 mld. Kč). V každém ze zbývajících odvětvích zpracovatelského průmyslu vydaly firmy na inovační činnosti méně než 10 mld. Kč. *Podrobně viz graf č. 4. Podrobné údaje naleznete i v tabulce č. 4.6 v tabulkové příloze.*
- Ve struktuře nákladů na inovace hrály v roce 2024 nejvýznamnější roli výdaje na **vlastní či nakoupený výzkum a vývoj**. Firmy na ně vynaložily **145 mld. Kč, tj. 66 % z celkových nákladů na inovace**. V souvislosti s inovačními aktivitami prováděla výzkum a vývoj více než polovina (54 %) inovujících firem. Oproti roku 2022 firmy, v rámci svých inovačních činností, výrazně méně investovaly do pořízení strojů, zařízení a softwaru nesouvisejících s výzkumem a vývojem (40 mld. Kč v roce 2024). Na vlastní výzkum a vývoj podniky vynaložily 107 mld. Kč. Na pořízení jiných externích znalostí pro inovace, kam se řadí zaplacené licenční poplatky či nákup know-how, patentů, průmyslových vzorů, ochranných známek atd., firmy utratily 6,6 mld. Kč. Na ostatní činnosti související s inovacemi, jako je školení zaměstnanců a náklady na ostatní inovační činnosti bylo vynaloženo 13 mld. Kč a na činnosti související s uváděním inovovaných produktů na trh pak 16 mld. Kč. *Podrobně viz graf č. 3 na následující straně.*
- V případě **vlastního výzkumu a vývoje** prováděného v souvislosti s inovačními činnostmi ve firmách, byla největší část výdajů vynaložena na **mzdové náklady** (68 mld. Kč, 63 % z celkových výdajů na výzkum a vývoj). Na ostatní neinvestiční náklady na výzkum a vývoj firmy vydaly 29 mld. Kč (27 %) a na pořízení přístrojů, strojů, zařízení, softwaru, budov a dalšího technického vybavení pak rovných 10 mld. Kč (9,3 %). Z celkových výdajů na vlastní výzkum a vývoj připadalo 58 % na velké podniky. V souvislosti s inovacemi vynaložily na vlastní výzkum a vývoj více podniky pod zahraniční kontrolou (65 mld. Kč) než podniky pod tuzemskou kontrolou (43 mld. Kč). *Podrobné údaje naleznete v tabulkách č. 4.9 a 4.10 v tabulkové příloze.*
- Pokud celkový **podíl výdajů firem na inovace k tržbám** činil 2,5 %, pak ve zpracovatelském průmyslu dosáhl 2,6 %. Vůbec nejvyšší podíl byl zjištěn v sekci **vědeckých a technických činností (16 %)**. Vysoký podíl vykázaly také informační a komunikační činnosti (8,0 %). V rámci zpracovatelského průmyslu byl podíl nákladů na inovace k tržbám nejvyšší ve farmaceutickém průmyslu (3,7 %) a v dřevozpracujícím a papírenském průmyslu (3,5 %). Naopak velmi nízký byl tento podíl v případě petrochemického a chemického průmyslu (0,7 %). *Podrobné údaje naleznete v tabulkách č. 4.5 a 4.6 v tabulkové příloze.*
- Průměrné inovační náklady na jeden podnik dosáhly v roce 2024 výše 22,4 mil. Kč. V případě velkých podniků to bylo 145 mil. Kč na jeden podnik. U podniků pod zahraniční kontrolou byly průměrné náklady 6x vyšší než u tuzemských podniků (10,1 mil. Kč). *Bližší viz tabulky 4.7 a 4.7 v tabulkové příloze.*

Graf 3.7-1 Náklady na inovační činnosti ve sledovaných skupinách podniků (mld. Kč); 2012 až 2024

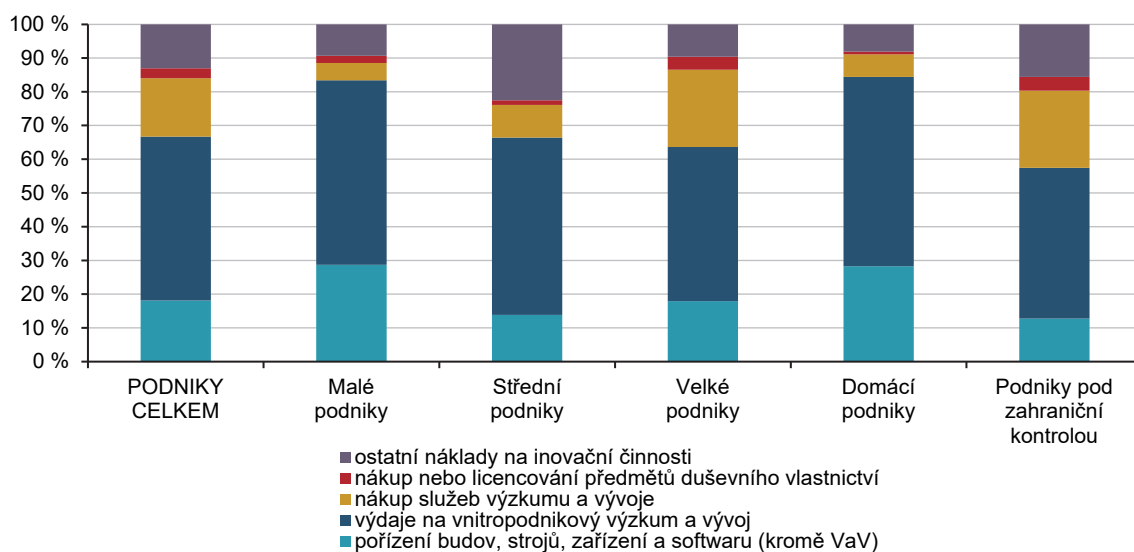
Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.7-2 Náklady na inovační činnosti ve sledovaných skupinách podniků (mld. Kč); 2024

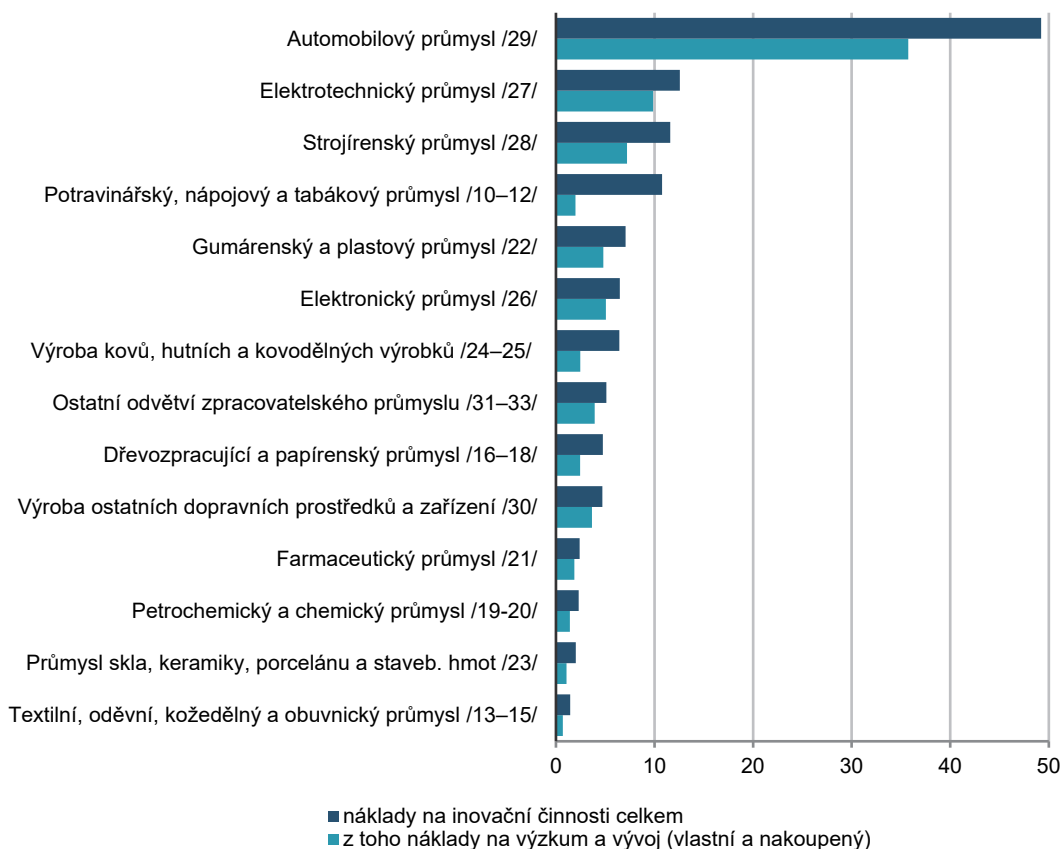
Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.7-3 Struktura nákladů na inovační činnosti (%); 2024

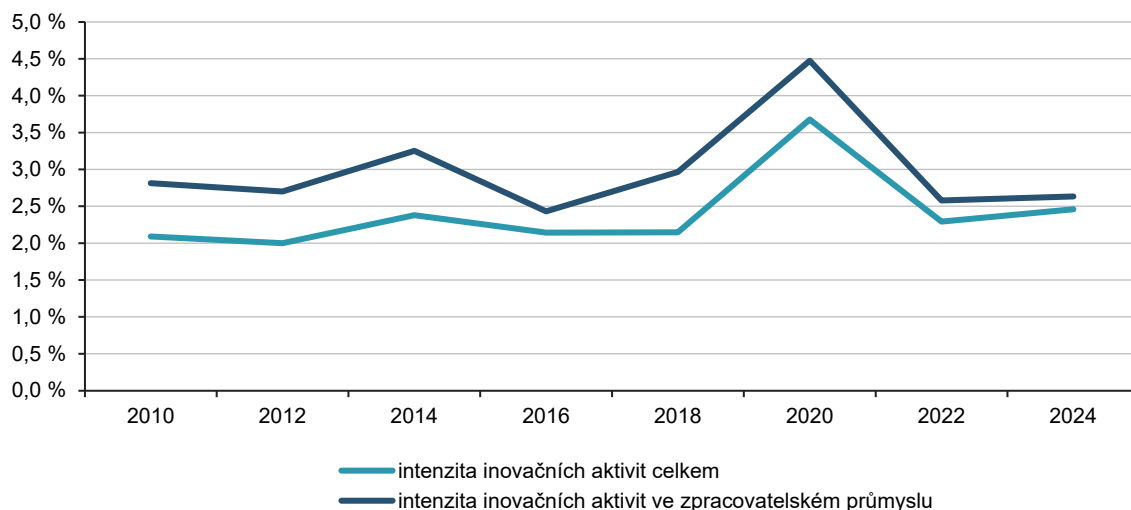
Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.7-4 Náklady na inovační činnosti ve zpracovatelském průmyslu (mld. Kč); 2024

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.7-5 Intenzita inovačních aktivit – podíl nákladů na inovační aktivity na celkových tržbách inovujících podniků (%); 2010 až 2024

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků